

Test

★★★★★
★★★★★
★★★★★
★★★★★
★★★★★
výborný
velmi dobrý
dobrý
podprůměrný
spatný

Zákazníci se naučili číst etikety na cukrovinkách, a tak z regálů téměř zmizely vánoční pamlsky, které se jako čokoláda jen tvářily. Jenže splnit vyhlášku ještě neznamená udělat dobrou čokoládu.

Adventní kalendáře

Žádné náhražky, jen čokoláda. Často však bez chuti

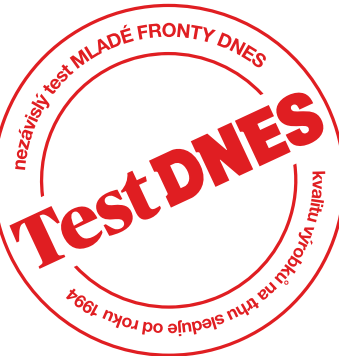
Magdalena Nová
redaktorka MF DNES

Jára Cimrman složil operetu Proso metodou frustrační kompozice, v níž střídal prvky očekávání a zklamání. V muzikologii se tento koncept sice neujal, ale degustace čokoládových adventních kalendářů, kterou v minulých dnech uspořádala MF DNES, se často držela takového rytmu. Porotě dětské i odborné, již tvořili specialisté na potravinářskou chemii i čokolatiéři, a dvojici grafiků jsme předložili dvanáct kalendářů, které podle etiket obsahují jen mléčnou čokoládu. Žádné náhražky.

Milý, hravý, trochu kýčovitý Ukázalo se, že atraktivní obal nemusí nutně ukrývat chutný obsah.

Pohyblivého Santu Windel srazily příliš malé a nevýrazné figurky až na deváté místo, mléčné pralinky

vinky se přece nekupují kvůli obalu. Jenže při nákupu adventních kalendářů se rozhodujeme hlavně podle vzhledu, jak připomněla i anketa na portálu AkcniCeny.cz. Grafika nás stále zajímá víc než složení. „Děti chtějí milé, hravé, trochu kýčovité obrázky se zvířátky a roztomilými postavičkami. Proto jsme hodnotili jako nejhorší fair trade kalendář, který má nepřehlednou grafiku a smutné barvy,“ vysvětlují marketingoví specialisté Šimona Šalamonová a Patrik Kozák, proč od nich dostal kalendář čistou čtyřku. Pokud ovšem nechcete, aby se z kalendáře stal pouze dekorativní prvek na zdi, musíte vybírat podle složení na etiketě. Vyhlášky a předpisy výrobcům říkají, co musí zveřejnit na obalu, aby zákazníci přesně věděli, zda koupili opravdu mléčnou čokoládu, nebo jen mléčnou pochoutku či polevu.

Výsledky testu: Na mléčné čokoládě se nevyplatí šetřit. Dražší

Směs ml. čokolády s náplní Milka
★★★★★
1,5

Výrobce: Milka – Mondelez Int.
Země výroby: Německo
Koupeno: Billa Mor. Budějovice
Cena: 179,90 Kč
Směs mléčné čokolády a čokolády s mléčnou náplní zvítězila v senzorickém hodnocení u dětské i odborné poroty. Zatímco dětem lahodila výrazná sladká vůně a smetanová chuť, pro některé dospělé byla příliš ntenzivní. Výborné známky získal kalendář za „design“ obalu i bonbonů, výsledné hodnocení zhoršil přítaný rostlinný tuk a aroma i neúplné a nepřehledné složení.

Složení: cukr, palmový tuk, kakaové máslo, sušené odstředěné mléko, sušená syrovátka (z mléka), kakaová hmota, mléčný tuk, sušená smetana, emulgátor (sójový lecitin), ískooviřšková pasta, aroma

V číslech	
Obsah kakaové suš.	30 %
Hmotnost	200 g
Cena za 100 g	89,95 Kč

Adventní kalendář Lindt
★★★★★
1,8

Výrobce: Lindt & Sprüngli
Země výroby: Německo
Koupeno: Globus Zličín
Cena: 199,0 Kč
Kolekce čokoládových bonbonů s různými druhy náplní zaujala stejnou měrou děti i dospělé. Výborná čokoláda, kvalitní vzorek – komentovali odborníci bonbony s mléčnou a oříškovou náplní. Protože si ovšem český zákazník o druhu náplně v čokoládě nemohl na jinak pěkném obale nic přečíst, dostal kalendář v této kategorii horší hodnocení.

Složení: cukr, kakaové máslo, sušené pln. mléko, kakaová hmota, rostlinné tuky (kokosový, palmojádrový v různém poměru), laktóza, ml. tuk, lískové ořechy, sušené odstředěné mléko, emulgátor (sójový lecitin), extrakt z ječného sladu, aroma

V číslech	
Obsah kakaové suš.	30 %
Hmotnost	128 g
Cena za 100 g	155,50 Kč

Windel Maxi Vánoční Express
★★★★★
2,1

Výrobce: Windel GmBH
Země výroby: Německo
Koupeno: VšeVýhodně.cz
Cena: 250,0 Kč
Mléčná čokoláda v maxi provedení chutnala o poznání víc dětem než odborné porotě. Od dětí získala téměř samé dvojky a jedničky, zatímco dospělí jí přisoudili i dvě „nedostatečné“. Na jazyku totiž cítili v čokoládě drobné hrudky a také nepřirozenou, umělou pachut. Přitom její složení je téměř vzorové, podle obalu neobsahuje žádná aroma ani rostlinné tuky. Chlapeckou porotu navíc zaujal i vzhled kalendáře – kýčovitý Santův kamion, který se již o něco méně líbil odborníkům na grafiku a marketing.

Složení: cukr, kakaové máslo, sušené plnotučné mléko, kakaová hmota, emulgátor (sójový lecitin)

V číslech	
Obsah kakaové suš.	37 %
Hmotnost	170 g
Cena za 100 g	147,10 Kč

Mléčná čokoláda Chocoland
★★★★★
2,1

Výrobce: Chocoland
Země výroby: Česká republika
Koupeno: VšeVýhodně.cz
Cena: 59,0 Kč
Jen setiny dělily adventní kalendář s mléčnou čokoládou Chocoland od třetího místa. Ku prospěchu mu byla grafická podoba obalu (hlavně u dospělých), ale také chuť – větší na malých i velkých porotců dávala známky od jedniček po trojky. Spíš průměrného hodnocení se kalendář dočkal za složení, protože se v něm nacházejí aroma a emulgátor polyglycerolpolyricinoleát, který v kvalitních čokoládách nebývá.

Složení: cukr, kakaové máslo, kakaová hmota, sušené odstředěné mléko, ml. tuk, sušená mléčná syrovátka, emulgátory (sójový lecitin, E476 – polyglycerolpolyricinoleát), aroma

V číslech	
Obsah kakaové suš.	30 %
Hmotnost	50 g
Cena za 100 g	118,0 Kč

Mléčná čokoláda Angry Birds
★★★★★
2,3

Výrobce: Chocoland
Země výroby: Česká republika
Koupeno: Globus Zličín
Cena: 49,90 Kč
Vzorky na pátém a šestém místě mají podle obalu naprosto totožné složení, přesto získala mléčná čokoláda s motivem Angry Birds výrazně lepší známky za degustaci. Dětem bonbony více voněly, chutnaly příjemně sladce a čokoládově, ale odborníci v nich zaznamenali mírně žluklou pachut. Dobré senzorické hodnocení nakonec pokazil málo vánoční a cizorodý prvek Angry Birds na obalu.

Složení: cukr, kakaové máslo, kakaová hmota, sušené odstředěné mléko, mléčný tuk, sušená syrovátka, emulgátory (sójový lecitin, E476 – polyglycerolpolyricinoleát), aroma

V číslech	
Obsah kakaové suš.	30 %
Hmotnost	75 g
Cena za 100 g	66,50 Kč

Mléčná čokoláda Krtek
★★★★★
2,3

Výrobce: pro Kaumy, s. r. o.
Země výroby: Česká republika
Koupeno: Globus Zličín
Cena: 29,90 Kč
Pokud by se hodnotil výhradně vzhled obalů adventních kalendářů, neměl by ten s mléčnou čokoládou a Krtkem konkurenci, a to zvlášť u grafiků a odborné poroty. S obsahem už to bylo horší, při degustaci vadila dospělým porotcům hlavně příliš sladká a málo patrná čokoládová chuť i lehké chemická pachut, takže ho oznámkovali horší trojkou. Děti byly milosrdnější, udělily mu dvojku s malým minusem.

Složení: cukr, kakaové máslo, kakaová hmota, sušené odstředěné mléko, mléčný tuk, sušená syrovátka, emulgátory (sójový lecitin, E476 – polyglycerolpolyricinoleát), aroma

V číslech	
Obsah kakaové suš.	30 %
Hmotnost	50 g
Cena za 100 g	59,80 Kč

Protokol testu

- Do hodnocení jsme zařadili dvanáct vzorků kalendářů, které obsahují mléčnou čokoládu a jsou k mání na českém trhu. Pro srovnání jsme zakoupili také jeden vzorek mléčné pochoutky.
- Test platila MF DNES ze svého rozpočtu. Kalendáře stály od 14,90 do 250 Kč.
- Adventní kalendáře jsme nakupovali již od poloviny října, kdy se v prodejní síti začaly objevovat první vánoční čokoládové pamlsky. Jak se sortiment s postupem času rozšiřoval, přidali jsme do výběru další vzorky z nabídky super- a hypermarketů. Aby bylo složení co nejpestřejší, zakoupili jsme několik kalendářů také na internetu a ve specializovaném Fair Trade Centru ve Znojmě.
- Většina kalendářů sestávala z bonbonů z mléčné čokolády s obsahem kakaové sušiny od 25 do 37 %. Do degustace jsme zařadili i tři vzorky (Milka, Lindt, Orion), které obsahovaly čokoládové bonbony s mléčnou, oříškovou či nugátovou náplní. I u nich je však mléčná čokoláda uvedena jako základní charakteristika výrobku.

1-5 známka testu 1 vítěz testu výhodný nákup propadák

Známku testu tvoří

35 %

senzorické hodnocení dětské poroty

35 %

senzorické hodnocení odborné poroty

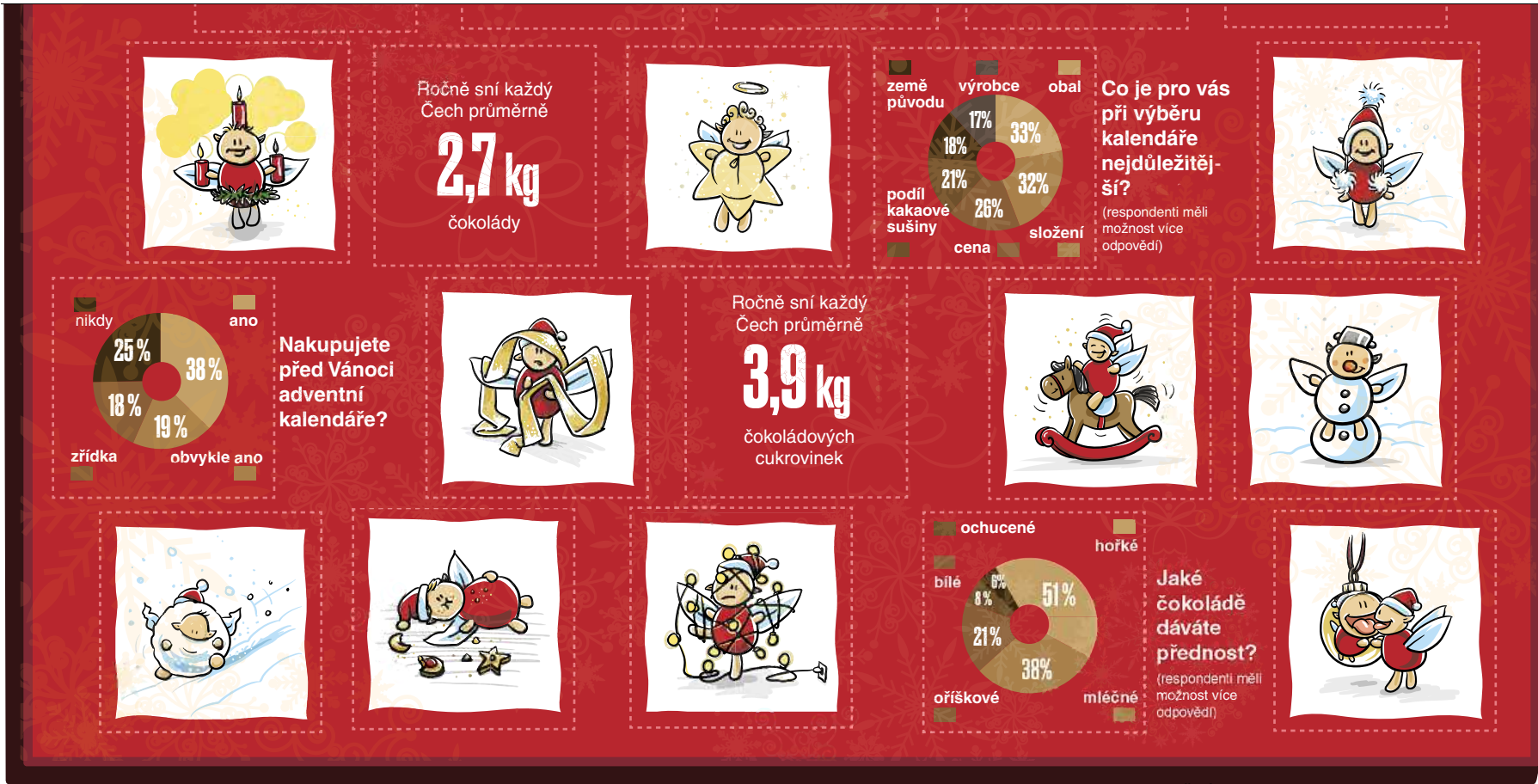
15 %

hodnocení grafické podoby kalendáře

15 %

hodnocení složení čokolády

Test

Zdroj: ČSU (Spotřeba potravin 2014), portál AkcniCeny.cz

„Kvalitní mléčná čokoláda obsahuje jen kakaové máslo, kakao, sušené mléko, cukr, vanilku a sójový lecitin,“ vypočítává Klára Frycová z Čokoládové cukrárny suroviny, jež v pravé čokoládě nic nenahradí.

Až tedy budete nakupovat adventní kalendář, vyhraďte si vhodnou chvíli, abyste měli čas porovnat, nakolik se vámi vybraná dobrota blíží vzorovému složení. Aby vůbec splnila vyhlášku č. 76/2003 Sb., musí standardní mléčná čokoláda obsahovat minimálně 25 procent kakaové sušiny, nejméně 14 % mléčné sušiny a 3,5 % mléčného tuku.

„Nejméně kvalitní výrobky obsahují kakaovou sušinu na spodním limitu. Čím více jí čokoláda obsahuje, tím je kvalitnější,“ připomíná Jana Dostálová z Ústavu analýzy potravin a výživy pražské VŠCHT fakt, který empiricky ověřila i degustace MF DNES.

Mezi prvními šesti není žádný vzorek, který má méně než 30 procent kakaa. Až na osmém místě skončily pralinky Orion, jejichž čokoládovou polevu tvoří sušina jen ze čtvrtiny.

Množství kakaa přesto nemusí vypovídat o tom, jak chutná čokoláda nakonec je. Takový kalendář Figaro splňuje všechny požadavky na složení, kvalitu a bezpečnost surovin – a přece v degustaci propadl.

„Výrobek je na trzích Visegrádské čtyřky již několik let a je možné, že chutě spotřebitelů se mírně liší v každé zemi. Přesto není vyloučené, že v budoucnosti změním jeho chuťový profil, aby lépe vyhovoval zákazníkům,“ vzkazuje Gabriela Smerigová ze společnosti I.D.C. Holding, jíž značka Figaro patří.

Tuky se špatnou pověstí
Pokud si znovu pročtete složení pravé mléčné čokolády, zjistíte, že

Kvalitní mléčná čokoláda obsahuje jen kakaové máslo, kakao, sušené mléko, cukr, vanilku a sójový lecitin. Tyto suroviny nic nenahradí.

je založena na kakaou, cukru a kakaovém másle. Tedy na žádných rostlinných tucích. Diskvalifikuje proto rostlinný tuk automaticky kvalitní čokoládu?

Odpověď zní: Ne. Rostlinné tuky povoluje i vyhláška, jen jich v mléčných čokoládách nesmí být víc než pět procent, nesmějí nahradit kakaové máslo a musí pocházet pouze z určitých druhů rostlin.

Přidané rostlinné tuky ani nebývají výrazem škludlení výrobců, jak už v minulosti MF DNES potvrdil Jan Pivoňka z VŠCHT v Praze. „Výrobci je přidávají z technologických důvodů, aby zlepšili vlastnosti čokolády. Mají vyšší bod tání, takže čokoláda se v teple nerozpouští tak rychle,“ konstatoval Pivoňka.

Nemluvil přitom o částečně ztužených tucích, které najdete obvykle jen v náhražkách čokolády a které jsou zdrojem transmastných nena-

sycených kyselin. Ty jsou pro lidský organismus nevhodné.

Ovšem malý podíl rostlinných tuků chuti čokolády neublíží, jak opakovaně ukázal Test MF DNES. Tentokrát obsadily první a druhé místo kalendáře s přidavkem nekakaových tuků, před čtyřmi lety se umístily takové vzorky hned na prvních třech pozicích.

Kousek čokolády nevdává, ale...

Jestliže se tedy chystáte dopřát rodině drobné čokoládové radosti, mějte také smysl pro míru. Slavný belgický cukrář Laurent Gerbaud sice říká, že nejlepší čokoládu poznáte podle toho, že chcete ještě kousek. Jenže každý dílek z kalendáře odpovídá přibližně jedné kostce cukru a přijatým 200 kilojoulům.

Takže byste správně měli každý bonbon „odpracovat“ třeba 45minutovou lekcí aerobiku...

Na Vánoce se cukr a tuk rády převlékají za čokoládu

Vypadá jako čokoláda, voní jako čokoláda, v první chvíli tak i chutná. Jenže ve skutečnosti se takový adventní pamlsk k opravdové čokoládě sotva přiblížil.

Ještě zhruba před pěti lety byly regály před Vánoci nappány čokoládovými náhražkami, jimž se v souladu se zákonem říká mléčná pochoutka či cukrovinka. „Ty obsahovaly pouze několik procent kakaového prášku, zbytek tvořil cukr a tuk z tropických palm či částečně ztužený,“ popisuje Jana Dostálová z Ústavu analýzy potravin a výživy pražské VŠCHT cukrářka, v nichž se cukr a tuk za čokoládu jen převlékaly.

Letos je zatím obtížnější náhražky objevit, přesto by pořad mohl nepozorný zákazník přinést domů kalendář plný transmastných nenasycených kyselin.

Jak je tedy rozpoznat? Cenou se nenechte zmýlit, i skutečné čokoládové kalendáře seženete za pětadvacet korun. Chce se to však vyvarovat každé „pochoutky“, „dezertu“ či „polevy“, byt váš dobročrý Santa na přebalu přesvědčuje, že přináší „Happy Choco“. Rozhodující je obsah a kvalita tuků a kakaové sušiny. „U mléčné čokolády je nejnižší povolený obsah 25 procent. Čím je procento vyšší, tím kvalitnější čokoládou byste si měli koupit,“ dodává Vojtěch Ilko ze senzorické laboratoře VŠCHT. (man)

vzorky s náplní chutnaly porotcům lépe než laciné kalendáře

Mléčné čokolády Müller & Müller 2,4

★★★★
Výrobce: Müller & Müller GmBH
Země výroby: Německo
Koupeno: Kaufland Praha 6
Cena: 22,90 Kč

Nejlevnější mléčná čokoláda, která přitom podle složení obsahuje jen kakaové máslo (a žádné rostlinné tuky) a přírodní aroma. Dětem poměrně chutnala, umístila by se mezi prvními šesti vzorky. Ovšem odborná porota zaznamenala při degustaci cizorodé pachuti a vadila jí i lehká písčitá konzistence. Výslednou známku kalendářů zhoršilo také to, kolik úsilí musely děti vynaložit, aby otevřely okénka kalendářů.

Složení: cukr, kakaové máslo, sušené plnotučné mléko, kakaová hmota, sladká sušená syrovátka, emulgátory (sójový lecitin, E476 – polyglycerolpolyricinoleát), přírodní aroma

V číslech
Obsah kakaové suš. 30 %
Hmotnost 75 g
Cena za 100 g 30,50 Kč

Čok. bonbony s náplní Orion 2,4

★★★★
Výrobce: Nestlé (Zora Olomouc)
Země výroby: Česká republika
Koupeno: Billa Mor. Budějovice
Cena: 119,90 Kč

Hodnocení bonbonů z mléčné čokolády s mléčnou náplní a rýžovými krupinkami bylo rozporuplné. Některým porotcům chutnala čokoláda i výrazná mléčná náplň, pro jiné byla příliš umělá a připomínala jim staré mléko. Děti by daly bonbonům horší dvojku, dospělí tři minus.

Složení: cukr, sušené plnotučné mléko 18 % (z toho 9 % v mléčné náplni), rostlinné tuky (palmový, palmojádrový), kakaové máslo, kakaová hmota, rostlinné tuky (palmový, shea), sušená syrovátka, rýžové krupinky (rýže 75 %, cukr), mléčný tuk, laktóza, emulgátor (slunečnicový lecitin), vanilkový extrakt

V číslech
Obsah kakaové suš. 25 %
Hmotnost 189 g
Cena za 100 g 63,40 Kč

Mléčná čokoláda Santa Claus 2,5

★★★★
Výrobce: Windel GmBH
Země výroby: Německo
Koupeno: VšeVýhodně.cz
Cena: 145,0 Kč

Pokud by měli porotci bez rozdílu věku vybrat největší zklamání ochutnávky, byl by to pohyblivý kalendář s mléčnou čokoládou Windel. Zatímco obal byl nápaditý (zataháte za provázek a půlmetrový Santa hýbe rukama, nohama a očima), uvnitř se skrývala jen malá hrst velmi drobných figurek. Dospělé zklamala i nevýrazná a umělá chuť bonbonů, dětem připadaly bez chuti a vůně. Navíc se jim velmi špatně otvírala okénka a vyprošťovaly čokolády.

Složení: cukr, kakaové máslo, sušené plnotučné mléko, kakaová hmota, sušená sladká syrovátka, emulgátor (sójový lecitin)

V číslech
Obsah kakaové suš. 30 %
Hmotnost 75 g
Cena za 100 g 193,30 Kč

Bio Fair Trade mléčná čokoláda 2,6

★★★★
Výrobce: EZA Fairer Handel GmBH
Země výroby: Německo
Koupeno: Fair Trade C. Znojmo
Cena: 89,0 Kč

Pokud chcete mít při nákupu adventního kalendáře dobrý pocit, můžete sáhnout po bio a fairtradeové mléčné čokoládě, na jejíž výrobě se nepodílely děti a byly použity ekologicky čisté suroviny z Dominikánské republiky. Chuť ani vzhled vám zřejmě už takovou radost nepůsobí. Komplikovaný obrázek na obale je vyveden v temných barvách, čokoláda uvnitř, ač neobsahuje žádné dodatečné příměsi nebo rostlinný tuk, svou chutí porotce nepřesvědčila.

Složení: třtinový cukr, sušené plnotučné mléko (26 %), kakaová hmota, vanilkový extrakt

V číslech
Obsah kakaové suš. 37 %
Hmotnost 75 g
Cena za 100 g 118,70 Kč

Adventní kalendář z mléčné čokolády 2,9

★★★★
Výrobce: Bon Bon Buddies Ltd.
Země výroby: Polsko
Koupeno: Kaufland Praha 6
Cena: 29,90 Kč

Za obal obdržel kalendář s motivy z filmu Tajný život mazlíčků od dětí třetí nejlepší známku, ale když přišlo na chuť, ošály se stejně jako odborná porota. Mléčná čokoláda jim přišla příliš sladká a se znatelnou příchutí rostlinných tuků, někteří odborníci poukazovali na žluklou pachuti. Nedostatků měl kalendář i na obale – česká etiketa se rozchází s dalšími jazykovými mutacemi.

Složení: cukr, kakaové máslo, sušené plnotučné mléko, kakaová hmota, částečně ztužený rostlinný tuk, sušená syrovátka, emulgátory (sójový lecitin, E476 – polyglycerolpolyricinoleát), aroma

V číslech
Obsah kakaové suš. 25 %
Hmotnost 65 g
Cena za 100 g 46,0 Kč

Mléčná čokoláda Figaro 3,0

★★★★
Výrobce: Chocoland pro I.D.C Holding
Země výroby: Česká republika
Koupeno: Billa Mor. Budějovice
Cena: 24,90 Kč

Milý, lehký kýčovitý obal, jak ho popisali grafici, obsahoval největší chuťový průšvih degustace. Dětem figurky vůbec nepřipomínaly chuť mléčnou čokoládou, dospělí v nich nacházeli chemickou pachuti. Nejčastější souhrnná známka, již si kalendář vysloužil u dětí i dospělých, byla nedostatečná. Chutnější nakonec přišel odborné porotě i kalendář vyrobený z nečokoládové náhražky.

Složení: cukr, kakaové máslo, kakaová hmota, sušené odstředěné mléko, mléčný tuk, sušená syrovátka, emulgátory (sójový lecitin, E476 – polyglycerolpolyricinoleát), aroma

V číslech
Obsah kakaové suš. 30 %
Hmotnost 50 g
Cena za 100 g 49,80 Kč

● Senzorické vlastnosti bonbonů hodnotila porota složená z dětí ze skautského střediska Platan z Prahy 4 a odborná porota, ve které zasedli Jana Dostálová, Marek Doležal a Vojtěch Ilko z Ústavu analýzy potravin a výživy VŠCHT Praha, Irena Michalová ze Sdružení českých spotřebitelů, Klára Frycová z Čokoládové cukrárny a Pavlína Svobodová a Vladimír Trepera z Chocolaterie Willy & Pauli.

● Vizuální podobu hodnotila marketingová grafická a specialista na marketingovou komunikaci.

● Součástí výsledné známky bylo také hodnocení složení. Odbornice na značení obalů potravin Irena Michalová ze Sdružení českých spotřebitelů navíc posoudila údaje pro spotřebitele.

● V redakci jsme přepočítali cenu každého kalendáře na 100 gramů, cena však neměla na výslednou známku vliv. Zároveň jsme na digitální váze převážili obsah každého balení, abychom zjistili, jestli se nějak liší deklarovaná a skutečná hmotnost čokolády. Ukázalo se, že čokolády bývají v krabici nepatrně více.